Béres Attila

Odüsszeusz alkonya

egyfelvonásos, Magyar Rádió

Helyey László emlékének

Szereplők:

ODÜSSZEUSZ
PALLASZ ATHÉNÉ
PÉNELOPÉ
EURÜKLEIA (dada)
TÉLEMAKHOSZ (Odüsszeusz fia)
TÉLEGONOSZ (Odüsszeusz 2. fia)
ZEUSZ
KALLIDIKE (Theszprótia királynője)
Kérők:
ANTINOOSZ (Ithaka)
AMPHINOMOSZ (Dúlikhión)
AGELÁOSZ (Számé)
ZAKÜNTHOSZ
Tömeg mulatáshoz, csatazajhoz és kórushoz

1.

Férfi és női hangok sejtelmesen, egymásra úsztatva suttognak

Jön Odüsszeusz! Megjött a király! Jön Odüsszeusz! Megjött a király! Jön Odüsszeusz! Álruhában! Tíz év! Tíz évi bolyongás után! Most aztán hajjaj! Huhú! Most aztán! Jaj már mind a százhúszaknak!

NŐ Vagy jaj Odüsszeusznak!? *kacagva el*

tenger zúgása

2.

ODÜSSZEUSZ Állj meg, szép pásztorfiú, Hajótörött vagyok, krétai születésű, sok vihart megértem, végül e szigetre vetett Poszeidon kegyelme. Mondd csak, mely földre vetett a sorsom? Mire számíthat a jámbor utazó?

PALLASZ A királyi palotát keresed, idegen? Mint minden férfi, tíz év óta? Hajótörött! Ezzel a trükkel próbálkozol? Te is Pénelopé kérője akarsz lenni?!

ODÜSSZEUSZ Krétai vagyok, nevem *elköhögi* khrrr-hrrr, nem ismerem a helyi szokásokat. Megöltem Idomeneusz fiát, emiatt menekülnöm kellett, s szörnyű kalandok után, mire kevés az emberi szó, … irtóztató viharba kerültünk, a hullámok az egekig csaptak! A tenger tébolyult háborgása majd eszünket vette, végül az istenek segítségével, véletlenül vetődtem ide hozzátok. Micsoda sziget ez? Jer közelebb, szép az arcod, selymes a hajad, pásztorfiú. Mely nép nevel ily nemes ifjakat? Jöjj csak közelébb. Lám csak, milyen nyúlánk, milyen fiatal, és a bőröd, egy lány megirigyelhetné.

PALLASZ Selymes? … hogy nyulánk…? Ó, forró a kezed idegen … én nem is … Nahát! A fenébe! Mekkora hazug vagy te, Odüsszeusz! Tényleg nagy hazug vagy. Még engem is majdnem … megtévesztenél.

ODÜSSZEUSZ Hogyan? Te ismersz?

PALLASZ Pallasz Athéné vagyok, az istennő, akinek számtalanszor köszönheted megmenekülésed a biztos halálból. Bizony, az életedet és hazaérkezésedet, és mindent, mindent!

ODÜSSZEUSZ Persze, tudom, gyönyörű istennő! Rögtön tudtam ám, csak nem akartalak leleplezni. Mivel pásztorfiú képében jelentkeztél, így olyasmit is igyekezhettem volna elmondani, amit mint istennőnek nem mondhatok el.

PALLASZ Jaj, ne szédíts, ember, inkább figyelj. Ha már odáig eljutottunk, hogy visszahoztalak Ithakába, nehogy az utolsó pillanatban rontsd el.

ODÜSSZEUSZ Köszönöm segítséged, istennőm. Amint visszafoglaltam trónusom, gazdag áldozatot mutatok be. Én személyesen mutatok be áldozatot a tiszteletedre. És sajnálom, hogy nem te személyesen veszed át.

PALLASZ Viszed a kezed!

ODÜSSZEUSZ Hogyan is merészelnélek! Bár magam is istennőtől származom, sorsom szerint mégis csak nyomorult halandó vagyok. Csak a retorika miatt mozdult kezem. És most indulok. Harcra fel. Hány kérő dúlja otthonom, fogyaszt-

ja jószágom, gyalázza hírnevem, hányan háborgatják hitvesem nyugalmát, hányan használják cselédeimet?

PALLASZ Százhúsz.

ODÜSSZEUSZ Hu-húsz? Húsz...

PALLASZ Meg száz. Százhúsz. Más számítások szerint százharminckettő.

ODÜSSZEUSZ Százha …?

PALLASZ Ó, hát ezek állandóan mozognak. A házban ki-be, a cselédek szállása, árnyékszék, fürdő; sztadüon …

ODÜSSZEUSZ Sztadüon!?

PALLASZ Építtettek … idejük, az volt rá. Elég soká voltál távol.

ODÜSSZEUSZ Te is kezded, istennőm? Éppen te? Hisz tudod mért! Az istenek büntetése, Poszeidón haragja hajszolt keresztül kasul!

PALLASZ Menned kell, Odüsszeusz.

ODÜSSZEUSZ Persze. Máris. Indulok. Hány kérőt kell leküzdenem fergeteges viadalban, hogy megvédjem tőlük a házam
s hű feleségem, s végre a trónra kerüljek?

PALLASZ Odüsszeusz! Fogy az idő!

ODÜSSZEUSZ Őőő ízé, mit mondtál, hányan is vannak?

PALLASZ A kérők létszáma bizonytalan. Némelyikük időnként hazaruccan megnézni az otthoni helyzetet …

ODÜSSZEUSZ Hazaruccan?

PALLASZ Aztán visszajön, meg jönnek mások helyettük… Szóval nem olyan egyszerű megszámolni őket.

ODÜSSZEUSZ Odüsszeusz vagyok, kinek neve Haragvó. Megyek! Szétcsapok! Megölök néhányat, s a többi majd rettegve szertefut! Megjött a király! Én! Hű cselédim! Talpra!

PALLASZ Na, csak vigyázz azokkal a hű cselédekkel …

ODÜSSZEUSZ Mért? Hát azok is … ?

PALLASZ Tíz év nagy idő, barátom.

ODÜSSZEUSZ Akkor hát?

PALLASZ Elébb menj és nézz szét. Álruhában. Majd öreg koldussá varázsollak, így magad kémleld ki a helyzetet, hogy aztán bölcs megfontolással cselekedhess.

ODÜSSZEUSZ Bölcs leszek, hisz messzeföldön híre …

Isteni hanghatás: Panggg!

3.

Holdfény zene, kabócák s tücskök

PÉNELOPÉ Köszönöm, istennő, hogy hazavezérelted. Oly sok szenvedés után végre béke száll a házra és lakóira.

PALLASZ Ccc, Pénelopé.

PÉNELOPÉ Szóltál, Zeusz lánya?

PALLASZ Nem ilyen egyszerű. De erre magadtól is rájössz. Ja, és még valami, egy apróság: öreg koldus képében jelenik meg. Elvarázsoltam. Biztonsági okokból.

PÉNELOPÉ Muszáj volt? Felismerem majd? És sokat kellett varázsolni rajta, hogy öreg koldusnak nézzen ki?

PALLASZ Hát, igazság szerint nem sokat dolgoztam rajta. Csak egy kis igazítás. Inkább csak a frizuráján. Meggyőző lett.

PÉNELOPÉ Nem kétlem.

PALLASZ Tíz év nagy idő, Pénelopé.

PÉNELOPÉ De mért éppen koldus? Tudod, hogy bánnak ezek. Gonosz tréfák, ocsmány gúnyolódás, leöntik, megdobálják. Nevetséges lesz.

PALLASZ De aki nevetséges, azt nem akarják megölni. Különben hogyan mented meg a puszta életét? Százhúsz kérő, Pénelopé!

PÉNELOPÉ Bölcs vagy, Istennő, legbölcsebb a bölcsek között! Azért kíváncsi volnék, isteni istennő, mért pátyolgatod ennyire ezt az embert, kinek hírét se hallottam tíz éve, és most hirtelen a semmiből! Csak úgy! Ide.

PALLASZ Feltételezésed sért. Én Pallasz vagyok.

zene

4.

PÉNELOPÉ Ébredj, ébredj, Eurükleia! Álmot láttam. Megjött a király!

EURÜKLEIA Hogy? Ébren vagyok-é vagy álmodom?

PÉNELOPÉ Én álmodtam. Fényes jelenés volt, maga Pallasz.

EURÜKLEIA Ki jött meg?

PÉNELOPÉ Igen, igen, Odüsszeusz, kinek dajkája voltál!

EURÜKLEIA Odü? Ó! Odusszeusz, ki ott veszett a háborgó tengeren! Kit emlőmből szoptattam, kinek én adtam nevét! Dicső Odüsszeusz! Ó, ó!

PÉNELOPÉ Mondom, megjött.

EURÜKLEIA És a fia is megjött, igen, Télemakhosz, neki szintén dajkája voltam. Itt ténfereg valahol a kérők körül. Ó! Ó! Odüsszeusz. Kinek fiának is dajkája voltam. Emlőmből …

PÉNELOPÉ Hagyjuk ezt, dajkája voltál te az első harminc kérőnek is, míg csak aztán hályog nem borult kancsal szemedre.

EURÜKLEIA Hogy mondhatsz ilyet? Téged védelmeztelek testemmel. Odüsszeusz, Odüsszeusz. Szegény magzatom.

PÉNELOPÉ Eurükleia, figyelj már egy kicsit: Odüsszeusz hazajött.

EURÜKLEIA Valóban? Mely dicsőség. Fényes seregek élén. Vajon felismeri-e öreg és hű szolgáját. Még hogy harminc kérő dajkája! Ó Penelopé, csak jönne haza jó gazdám, megbüntetne kígyó nyelvedért.

PÉNELOPÉ Ó Zeusz leánya, segíts türelemhez. Figyelj, dada! Már itt van. Itt van Odüsszeusz. Hazaette a az isteni jóakarat.

EURÜKLEIA Ó, vajon megismer? Fényes trónusáról vet reám pillantást? Milyen férfias volt ülve! Mert kicsit rövid a lába. Mindig szégyellte. De ülve igazán királyi!

PÉNELOPÉ Nem király. Koldus. Álruha. Te fogod felismerni. Mondom: Te fogod felismerni. Majd idejön, és te lábat mosol neki?

EURÜKLEIA Mért pont én? És mindig a lábukat. Vannak itt fiatalok …

PÉNELOPÉ Te fogod a lábát mosni, és a combjához érve kezeddel …

EURÜKLEIA Ugyan , hova gondolsz Pénelpopé. Combjához.

PÉNELOPÉ Kitapintod, kitapintod a sebét!

EURÜKLEIA Öreg vagyok én már kitapintani …

PÉNELOPÉ A sebet! Mit a vadkan ejtett rajta! És felkiáltasz: Hah, gazdám, Odüsszeusz! Újra itthon! S majd én azt mondom, csitt, maradjon titok.

EURÜKLEIA Mér?

PÉNELOPÉ Mert ez a százhúsz kérő rögtön lekaszabolná. Ezért van álruhában. Csak olyan hiú az istenadta.

EURÜKLEIA Honnan tudom, hogy kit kell felismernem?

PÉNELOPÉ Majd amikor a lábát mosod, jelet kapsz.

EURÜKLEIA Isteni jelet?

PÉNELOPÉ Azt. Én foglak megbökni ezzel a káposztaszurkálóval. A tomporodon.

EURÜKLEIA Mit kell megérnem. Kit emlőmből tápl-

zene

5.

ODÜSSZEUSZ *magában* Íme a ház, mely otthonom. A vendégjoggal visszaélve, holt híremet költve, feleségemet zaklató kérők dúlják megszentelt falait. Hű kutyám a szemétdombon hever. Orgia hangjai szüremkednek. A csömör savanyú szaga tölti be termeimet. Áruló cselédek libegő tunikában, s én nem léphetek be emelt fővel, talpig fegyverzetben, hogy elégtételt vegyek a gyalázatosokon.

PALLASZ *(távoli)* Odüsszeusz, vigyázz!

ODÜSSZEUSZ Mindezt az istenek rendeletére. Hát jó, legyen. Majd a hátulról, a szemétdomb felől. Mint a tolvajok. Király létemre.

6.

A háttérben kérők mulatnak, cselédlányok sikongatnak, kérők kurjongatnak

zene

EURÜKLEIA Ó gazdám! Hah!

PÉNELOPÉ Nyughass, csak én vagyok.

EURÜKLEIA Olyan sötét van, na, jönnek, huh, *kántálni kezd*
Ó gazdám! Felismerlek! Rövid combod…

TÉLEMAKHOS Dadus, ne visongjál már! Én vagyok, Télemakhosz. Jöttem anyámat védelmezni.

EURÜKLEIA Nem lesz ez így jó, annyian mászkálnak itt, éjjel nappal, hogyan venném észre amikor jelt adsz, ó Pénelopé –

zene

TÉLEMAKHOS De mit látok! Nem lehet, ó, anyám. Az lehetetlen.

PÉNELOPÉ De, de, igen, az az apád, érted? Ne prüszkölj, apát nem választunk, hanem kapjuk.

TÉLEMAKHOSZ De egy büdös koldus? Királyról volt szó!

PÉNELOPÉ Az istenek elvarázsolták.

TÉLEMAKHOSZ Aha. Anyám, azt hiszem mégis férjhez kellene menned. A nők a magányban eltébolyodnak.

PÉNELOPÉ. Akkora pofont kapsz, hogy a sztadüonig repülsz!

TÉLEMAKHOSZ Gondolj a hírekrel. Ilyen barlang, olyan nimfa, amolyan királylány. Minek jönne haza. Én a helyében…

PÉNELOPÉ Ő az. Biztosan. És nekem meg kell védenem őt.
Eurükleia, moss lábat a vendégnek.

EURÜKLEIA Már a koldusok lábát is én mossam? Ha dicső gazdám hazajönne, rendet rakna ebben a kesze-kusza háztartásban.
PÉNELOPÉ Eurükleia !
EURÜKLEIA Jaj, jaj, mi volt ez! A tomporom!
PÉNELOPÉ Jel! Jeladás.
EURÜKLEIA Ha! Gazdám, dicső gazdám, kit emlőmből szoptattam, hiába álruha, hiába gonosz varázslat, felismerlek rövid combodról …,
ODÜSSZEUSZ Na! Naaa!
EURÜKLEIA … vagyis sebedről, melyet vadkan ejtett, mielőtt futóversenyen elnyerted szép Penelopét.
PÉNELOPÉ Elég, Eurükleia.
ODÜSSZEUSZ Felismert! A dada felismert, hazajöttem! Hála a magas isteneknek! Itthon vagyok!

zene

7.

A háttérben kérők mulatnak, zene, cselédlányok sikongatnak, kérők kurjongatnak a zsivajban

Még egy sültet, hurkát ide!
Pompeia, táncolj!
bort ide!
stb.

ANTINOOSZ Hé, Ageláosz! Megvívsz-e velem karddal, pajzs nélkül, fogadjunk egy gödölyébe!
AGELÁOSZ Nem játszom veled, Antinoosz.
ZAKÜNTHOSZ Unalmas így! Mindegy melyikőtök győz, ha minden nyereményt a királyné nyájából szakít ki a nyertes!
AGELÁOSZ Minden kérő ezt teszi! Vendégek vagyunk, megillet a vendégjog.
ZAKÜNTHOSZ Tíz év szakadatlan vendégeskedés.
AMPHINOMOSZ Udvarlás! Választana közülünk férjet Pénelopé! Akkor a többi kérő hazamenne. A hosszú özvegység neki se jó.

röhögés

ZAKÜNTHOSZ Az se biztos, hogy tényleg özvegy. Semmi bizonyíték, hogy Odüsszeusz odaveszett volna.
ANTINOOSZ Tíz éve bolyong. Ez nem is akar hazajönni.

röhögés

AMPHINOMOSZ Mondják, az istenek bosszúja űzi.
AGELÁOSZ Aha. De ha él, mit keresünk itt?
ANTINOOSZ Ötödik éve rostokolok. Nem is tanácsolnám neki, hogy hazajöjjön.
AGELÁOSZ Mit nyavalyogtok? Csak idén megettünk húsz disznót, negyven ürüt, megittunk számlálhatatlan tömlő bort...
ZAKÜNTHOSZ Nekem otthon is van mit ennem-innom! Nem azért jöttem.
ANTINOOSZ Én viszont igen. Egyike vagyok a legkorábbi kérőknek. Én már nem megyek vissza földet túrni!
AMPHINOMOSZ Nekem viszont talán már családom sincs. Vagyonunkat elvitte az örökös háborúzás, nincs is hova hazatérnem, ha ez itt véget ér egyszer.
AGELÁOSZ Valahogy dűlőre kell vinni a dolgot. Ithaka gazdasága szanasszét, a fiú felnőtt, és egyre pimaszabb lesz, köztünk szólva a szép Pénelopé se fiatalodik, nem is annyira csábító már ez a házasság.
ANTINOOSZ Akkor minek vagy még itt.
AGELÁOSZ Talán csak becsületből. Az ember fut a pénze után. A legszebb éveim itt teltek el. És te, Zakünthosz?
ZAKÜNTHOSZ Én csak szeretem. Szívemből szeretem ezt a nőt.
ANTINOOSZ Hahaha! Semmi érzelgés! Holnap kikényszerítjük a döntést.
AMPHINOMOSZ Benne vagyok.
AGELÁOSZ Egyetértek. Határozott követelés.
ANTINOOSZ Ultimátosz a királynőnek.

8.

kabócák az éjszakában

a kirányi pár szerelem után

ODÜSSZEUSZ Ah, újra itt, saját palotámban, szeretett hitvesem mellett.
Nem tudok betelni!
Azt akarom, hogy légy az enyém még egyszer,
még mielőtt rózsás ujjával
a hajnal fénybe borítja a földet
PÉNELOPÉ Jó, jó, Ödüsszeusz, halkabban. Akarni azt lehet.
ODÜSSZEUSZ Talán nem voltam elég férfi?
PÉNELOPÉ De, de. Méltányolom is igyekezetedet.
ODÜSSZEUSZ Nem igyekezet! Tíz és magányos bolyongás
viharokkal telt és terhes,
háborgó vizeken.

PÉNELOPÉ A feleséged vagyok. Pihenj egy kicsit. Engem nem kell meghódítanod.

ODÜSSZEUSZ De hódolattal áldozhatok neked!

PÉNELOPÉ Azon meg már túl vagyunk, kedvesem.

ODÜSSZEUSZ Ennyi? A tested felismert és hevült. Ne tagadd!

PÉNELOPÉ Persze, hogy örültem neked, de nem kell annyit beszélni róla. Ennyi év után.

ODÜSSZEUSZ És épp azért! Én mindent, mindent meg akarok beszélni. Mindent bepótolni! Majd esti tűz mellett lábamnál kedvenc kutyám, Argosz …

PÉNELOPÉ A szemétdombon múlt ki a szerencsétlen.

ODÜSSZEUSZ Ja, igen, tényleg. Hajhaj. De minden mást. Esti tűz mellett egy pohár borral, kéz a kézben, mint hajdanán, a lenyugvó nap arany sugarában, békében...

PÉNELOPÉ Semmi se lesz már a régi.

ODÜSSZEUSZ Felejtsük el, ami közben történt.

PÉNELOPÉ Hogyan lehetne elfelejteni, hogy minden szigeten időztél, minden barlangba behatoltál, ki tudja hány porontyod van szanaszét a világban.

ODÜSSZEUSZ Féltékeny vagy? Most, amikor végre hazaértem? És itt lehetünk kettesben a hitvesi ágyban?

PÉNELOPÉ Ami azt illeti, hát nem ketten vagyunk. Itt van velünk az összes Kalüpszó, Kirké, Nauszikáa, …

ODÜSSZEUSZ … plátói!

PÉNELOPÉ … tündérek, nimfák, szirének!

ODÜSSZEUSZ Bedugtam a fülem!

PÉNELOPÉ Ki beszél a füledről! Meg hogy hova feküdtél, hova nem! Tíz év az életemből, az én életemből! Én a saját keserves tíz évemről beszélek! Ami elmúlt örömtelen!

ODÜSSZEUSZ És te? Ez a zajos és undorító sáskahad! Ahogy itt villogtatják a fogaikat, az izomzatukkal kérkednek, bűzlik tőlük a palotám!

PÉNELOPÉ Én hívtam őket? Én csak elviselem! Téged vártalak, azt hiszed, könnyű volt ellenállni?

ODÜSSZEUSZ A szigetek meg a nauszikák ott vannak távol, a múltban, Pénelopé. De a kérők itt vannak. Itt eszi őket a fene. Miattuk kell nyomorult koldus testben rejtőzködnöm. Nekem kell megoldani. Bárhová nézek, gond és baj, züllés, mindenütt csak a probléma.

PÉNELOPÉ Itt én jelenleg csak egy megoldandó problémát látok.

ODÜSSZEUSZ Hah, ha úgy lenne. Éspedig? Szerinted?
PÉNELOPÉ Az egyetlen megoldandó probléma te magad vagy: Odüsszeusz. Na, kelj fel és eredj.
ODÜSSZEUSZ Hova, Penelopé, szerelmem. Messze még a rózsás ujjú hajnal.
PÉNELOPÉ Menj az istállóba aludni.
ODÜSSZEUSZ De mért, Pénelopé?
PÉNELOPÉ Mert ha kolduskénti királyi ágyban ér a „rózsás ujjú hajnal", és valaki észreveszi, a kérők lekaszabolnak, mielőtt egyet pislantanál.
ODÜSSZEUSZ Ó, Zeusz, Pallasz Athéné és minden istenek.

9.

tücskök, távoli kutyaugatás

ODÜSSZEUSZ *horkanva alszik* Ki az, hrrr. Mmmrrr.
PALLASZ *álombeli hang*

Napja fordul és csillaga perdül,
magasba röpítik durva szelek,
királyi ágyon gyolcsokban fekszik,
majd meztelen vackán vacog, didereg.

Fordítom ruhádat, fordítom arcod,
rang és dicsőség röpke pillanat,
vigyázz a szájra, vigyázz a kézre,
életed koldusa nehogy te maradj!

ODÜSSZEUSZ *felriad* Ha! Ki az! Micsoda ködös jóslatok!
PALLASZ *távolodó* Ki vagy te, Odüsszeusz? Mi vagy te? Király? Tengerész? Kalandor? Nők bolondja? Ócska komédiás?
ODÜSSZEUSZ Pokoli sötét van, sötétebb, mint Polüphémosz barlangja. Gonosz éjszaka. Mennem kell. Indulok. Nem maradhatok. *hamis, fellengzős* Nem a bőrömet féltem. De mi lesz a családdal, mi lesz épemmel, ha híre fut, hogy Ithaka uralkodóját koldus képében lemészárolták a kérők. Ó, hitvesem, ó, gyermekem, mennem kell. Erre, nem, inkább arra … Ej, hova tűnt a kapu, itt jobbra kell lenni egy *kapunak. felrúg egy edényt* Au, Zeuszra, mintha nem is otthon lennék. *edénycsörömpölés*
EURÜKLEIA Hah, ki az, ily késő éji órán! A fiatal cselédek amott hálnak.
TÉLEMAKHOSZ Állj, megfogtam valakit, ki vagy!

ODÜSSZEUSZ Én vagyok Od… od- odébb mennék kicsit, szükségre.
EURÜKLEIA Csak az új koldus.
TÉLEMAKHOSZ Koldus? Koldus? Tudom, hogy te vagy az, Apa! Atyám, Atyám, mit bolyongasz itten az éjszakában?
ODÜSSZEUSZ Télemakhosz, drága gyermekem, erős, dicső férfivá serdültél! Míly öröm nékem!
PÉNELOPÉ *közeledik* Mit műveltek itt, mint a háborodottak? Mi ez a zaj?
TÉLEMAKHOSZ Semmi, anyám, csak Odüsszeusz szökik elfele a boldogságból!
PÉNELOPÉ Ne légy tiszteletlen!
EURÜKLEIA Én rögtön felismertem, rövid combjáról, vadkan ejtette sebhelyéről…
TÉLEMAKHOSZ Dadus, ne sápítozz már.
EURÜKLEIA Még délután készítettem neki egy kis úticsomagot, némi juhsajt, egy tömlő vizes bor, mit lehet tudni, hát, ha menni kell …
PÉNELOPÉ Ne üvöltözzetek, mert felveritek a kérőket.
TÉLEMAKHOSZ Ne arra menj, atyám, jobbra a kérők, balra a gonosz cselédek, majd én megmutatok egy keskeny ösvényt a tengerpart felé, egy csónak van ott, evezővel, gyere, erre biztonságosabb.
ODÜSSZEUSZ Még nem is beszélgettünk, fiam! Nem mondtam el hosszú utazásom tanulságait …
EURÜKLEIA Itt van még egy marék naspolya ebben a tarisznyában az útra. Ó…

kérők közelednek

ANTINOOSZ Hé, valami zaj!
AMPHINOMOSZ Hamar, hozzatok lámpát! Nézzük, min mesterkedik Pénelopé!
AGELÁOSZ Talán tolvaj! Fogjuk meg!
PÉNELOPÉ Megálljatok, kérők! Tiszteljétek az éjszakát! Mindenki térjen nyugovóra!
AMPHINOMOSZ Zajokat hallottunk, nemes Pénelopé királynő.
PÉNELOPÉ Csak kutyák marakodtak össze! Térjetek nyugovóra! Gyorsan, Télemakhosz, rejtsd el apádad!

kérők morgolódva távoznak

ANTINOOSZ Nem tetszik ez nekem …
AMPHINOMOSZ Még hogy kutyák …
AGELÁOSZ Én mindenesetre kívül alszom.

PÉNELOPÉ Odüsszeusz, bölcs gondolat volt, de most nem szökhetsz …

ODÜSSZEUSZ Odüsszeusz nem szökik, méltósággal távozik, ha hívja a tenger! Ebben a nyomorult formában nem lehetek az, aki vagyok!

PÉNELOPÉ Szerintem is jó megoldás, ha elmész egy időre, de most nem lehet, felverted az egész házat. Majd holnap.

ODÜSSZEUSZ Ó szív nyugodj, duzzadó izmaim pihenjetek.

PÉNELOPÉ Persze. Pihenjenek csak azok az izmok..

zene

10.

alvó emberek szuszogása, horkanások.

ANTINOOSZ Gyanús dolgok történnek itt az éj leple alatt.

AMPHINOMOSZ Nappal is, ha nem vennéd észre. Laertész halotti leple? Hisz mindannyiunkat túlél az öreg. Becsapnak, hülyét csinálnak belőlünk.

AGELÁOSZ Holnap dűlőre visszük a dolgot. Színvallásra kényszerítjük Penelopét.

zene

hátér, jövés-menés, csámcsogás, idétlen női kacaj, kocsmai háttér

ODÜSSZEUSZ *magában* Hol vagy, Bagolyszemű isteni istennő, nem jól mennek a dolgok. Visszaváltoznék önmagammá, ha lehet, mert koldusbőrben koldussá válik az ember! Istenek ezt nem tudhatják!

kérők közelednek

ANTINOOSZ Hajhó!

AMPHINOMOSZ Hujjuj!

AGELÁOSZ Eljött nagy nap!

ZAKÜNTHOSZ Ma dönteni kell!

ANTINOOSZ Ma véget ér az időhúzás!

AMPHINOMOSZ Nézzétek! Ott az új koldus. Elég roskatag.

AGELÁOSZ Gyere velünk, öreg!

ODÜSSZEUSZ Ő, én nem gondolnám…

AMPHINOMOSZ Hagyd már, mit akarsz vele?

ANTINOOSZ Penelopé ebből látja, hogy elszántak vagyunk, hogy nem tréfálunk, és ha tovább habozik a döntéssel, az istenekre mondom, ebből a vén koldusból is kérőt csinálok.

ZAKÜNTHOSZ Megszégyeníted a királynőt?
ANTINOOSZ Csak azt kapja, amit megérdemel. Jó tréfa lesz.
AMPHINOMOSZ Gonosz tréfa.
ANTINOOSZ Nyakon csípem az öreget, gyere csak! Gyere, gyere, ha Pénelopé dönt, és közülünk választ, kapsz egy zsíros cupákot!
ODÜSSZEUSZ Jövök, jaj, jövök, ha ilyen erősen hívtok.

zene

11.

ANTINOOSZ Nem várunk tovább, Pénelopé.
AMPHINOMOSZ Választanod kell.
AGELÁOSZ Azonnal!
ZAKÜNTHOSZ Megértheted, elfogyott türelmünk.
PÉNELOPÉ De a halott lepel, mit apósom számára szövök, még nincs kész!
ANTINOOSZ Haha, vége az időhúzásnak! Eljött a perc, nem várunk tovább.
ZAKÜNTHOSZ Nem tanácsos ellenkezned, királynő. Ha százhúsz kérő tombolni kezd dühében, mindent elpusztítunk, Ithaka a semmibe süllyed, elnyeli a tenger.
ANTINOOSZ Türelmünk véget ért. Döntened kell!
ODÜSSZEUSZ *magában* Hol vagytok ilyenkor, istenek?

himnikus zene

12.

Háttér: 120 kérő és a cselédlányok zsivaja, amiből kiszól néhány kurjantás:

ANTINOOSZ Halljuk, halljuk!
ZAKÜNTHOSZ Beszélj, Pénelopé!
AMPHINOMOSZ Hallgassátok a királynőt!
AGELÁOSZ Csönd legyen! Pénelopé beszél!
ANTINOOSZ Férjet választ! Huj-huj-huj!
PÉNELOPÉ Figyeljetek szavamra, mert eljött a döntés perce.
A KÉRŐK *hujjognak és zajosak:*
Végre,
Nahát,
Itt volt már az ideje,
Halljuk, halljuk!

zene

13.

ZAKÜNTHOSZ Mit mondott?
ANTINOOSZ Hogy aki tizenkét fejsze fokán átlövi a nyilveszőt …
AGELÁOSZ És ha én vívásban jobb vagyok?
AMPHINOMOSZ Te bajod. Végre megvan a feltétel. Bekötött szemmel is átlövöm!
ANTINOOSZ Marhák, nem a nyilazás itt a lényeg. Meg kell feszíteni és felajzani a fegyverterem legendás díszét, a becses ereklyét, Odüsszeusz íját.
AKÜNTHOSZ Mondják, rajta kívül az még senkinek se sikerült!
AGELÁOSZ Majd tüzet rakunk alá!
AMPHINOMOSZ Melegítjük és megfaggyúzzuk.
ANTINOOSZ *röhög* Nem is tudod, milyen igazságot mondtál. Megfaggyúzzuk! Hahaha…
zene

14.
TÉLEMAKHOSZ Atyám hol van?
PÉNELOPÉ A csarnokban.
TÉLEMAKHOSZ A trónteremben? A kérőkkel? Mért engedted közéjük, anyám!?
PÉNELOPÉ Mert nem tarthattam vissza. Mert jobb harcban meghalni, mint szégyenben élni.
TÉLEMAKHOSZ Van más megoldás. Harmadik lehetőség. Valami kiút.
PÉNELOPÉ Hallgass, Télemakhosz, legalább most hallgass. Semmi nem hallatszik ki odabentről. Megőrjít ez a csönd.
zene

a kérők nyögdécselve, káromkodva próbálják megfeszíteni Odüsszeusz íját

ANTINOOSZ Már majdnem megvolt!
AMPHINOMOSZ Aha.
ANTINOOSZ Csak izzad a kezem, megcsúszott.
ZAKÜNTHOSZ Add már ide, majd én.
AGELÁOSZ Neked már nem sikerült, gyenge vagy, hagyjál másokat is.
AMPHINOMOSZ Nem te mondtad, hogy csak vívni tudsz?
ANTINOOSZ Figyelj, Ageláosz, tarthatnád nekem egy kicsit, amíg meghúzom két kézzel.
ZAKÜNTHOSZ Őrült vagy, Antinoosz. Nem csalhatunk.
ANTINOOSZ Csak egy kicsit fogja meg, hogy a húrt két kézzel húzhassam. Az nem csalás. Gazdagon megjutalmazom, aki segít.

AMPHINOMOSZ Tisztességes versenyt akarunk.
ANTINOOSZ A tisztességes verseny a gyengék menedéke.
ODÜSSZEUSZ Megpróbálnám én is, tisztelt kérők.
ANTINOOSZ Menj, öreg, tágulj innen, mert odébbruglak.
ZAKÜNTHOSZ Pénelopé feltételei között az állt, hogy minden férfi megpróbálhatja, aki a csarnokban van.
ZAKÜNTHOSZ Ha! Férfi vagy még, öreg?
ODÜSSZEUSZ Majd elválik.
AMPHINOMOSZ Az nagy mulatság volna, ha sikerül Antinoosz tréfája, és a koldus nyer!
AGELÁOSZ Próbálja még valaki? Senki? Tessék, akkor a koldus következik!
ODÜSSZEUSZ Itt vagy hát kedves fegyverem. Légy hű szövetségesem.
AGELÁOSZ Mit motyogsz?
ODÜSSZEUSZ Pallasz Athéné és Zeusz segítségét kértem.

mennydörgés.

15.

ODÜSSZEUSZ *az íjat feszíti, ízléses lihegés és nyögések közepette*
AMPHINOMOSZ Koldus létére jól fogja.
ANTINOOSZ Harcos lehetett régebben.
AGELÁOSZ De nem feszíti meg.
ODÜSSZEUSZ Ej. Na még …
ZAKÜNTHOSZ Már csak egy daktűlosznyi hiányzik.
ANTINOOSZ Két árpaszem. Csináld, öreg!
ODÜSSZEUSZ Most is sikerülnie kell.
ANTINOOSZ Haaa! Mintha már egyszer sikerült volna, hahaha!
ZAKÜNTHOSZ Húzzad öreg. Tiéd lesz a királynő.
AGELÁOSZ A királynő nem, csak a dicsőség.
AMPHINOMOSZ Nem fog sikerülni, ezt egy ember nem feszíti meg.
ANTINOOSZ A koldusnak segíthetünk! Versenyen kívül! Csak hogy lássuk Pénelopé arcát!
AGELÁOSZ Tisztességes játék?
ANTINOOSZ Pénelopé se játszott tisztességesen! Add ide, majd én tartom, öreg! Ageláosz, segítsz.
ODÜSSZEUSZ Nem engedem. Én fogom megfeszíteni!
AMPHINOMOSZ Persze, csak egy kicsit segítünk.
ZAKÜNTHOSZ Te nem segítesz, te visszafogod. Ne húzd rossz felé! Állj odébb!
AMPHINOMOSZ Előbb nyilaztam, mielőtt te beszélni tudtál!

AGELÁOSZ Engedj már oda.
ODÜSSZEUSZ Nem kell a segítség.
AMPHINOMOSZ Kuss, öreg, hallgass. Antinoosz húzd meg, rosszul fogod.
ANTINOOSZ Én jól fogom, te hajlongsz itt mint egy sánta kecse.
AMPHINOMOSZ Ki a kecske? A pásztor apád, aki istállóban nemzett!
ANTINOOSZ A kardomat! Nesze!

csatazaj

AMPHINOMOSZ Ageláosz, segíts!
AGELÁOSZ Jövök, barátom.
ZAKÜNTHOSZ Segítség, megszúrt!
ANTINOOSZ Kérők, ide!
ODÜSSZEUSZ Hé, hé, Zeuszra, ezek ölik egymást!

Csatazaj, csattogás, nyögések, sikolyok, hörgések. Az erős zaj lassan hátravonul

ODÜSSZEUSZ *belső hang* így nem lehet, ez megdöfte, az visszaszúrt, a barátja meg a barát barátja, egyre többen harcolnak, egyre több vér, hátrébb kell húzódnom, valóságos csata, mit csata, háború, azt se tudják ki ki mellett és ki ellen, miért gyilkolja egymást, elég egyetlen csapás, egyetlen vágás, megérzik a vér szagát, és elveszítik a fejüket, lehull az erkölcs, elvész a józan ész, öljétek csak egymást, tetszeni fog az isteneknek, húzd, Odüsszeusz, húzd, feszítsd a húrt, pattanásig feszüljön az izom, még, egy utolsó árpaszemnyi távolság, és a helyére kerül, most, most, most sikerült!

zene

Az íjat felajzottam. És kilövöm a legádázabb ellenfélre: Antinoosz, Ithaka szégyene, elért a megérdemelt végzet!

Valószínűtlen idealizált íj pattanás,
zene

16.

PÉNELOPÉ Vér, vér, vér, mindenütt vér
TÉLEMAKHOSZ A szolgák nem győzik a halottakat, a takarítást, nem merek az utcára menni.
EURÜKLEIA A ház előtt gyülekeznek a rokonok és bosszúért kiáltanak.
PÉNELOPÉ Mit tettél, Odüsszeusz, mit tettél!

zene

PALLASZ Mit tettél, Odüsszeusz, mit tettél!

ODÜSSZEUSZ Hát mit tettem, Istennő? Te tudod …

PALLASZ Olimposz lakói közül csak én láttam ami történt.

ODÜSSZEUSZ Hát akkor mondd meg, védj meg az istenek haragjától. Mondd csak el a valóságot!

PALLASZ A valót közvetítsem atyámnak, Zeusznak, vagy az igazat.

ODÜSSZEUSZ A való igazat, ugyanazt, ami történt.

PALLASZ Gondold meg, és felelj, ember. Mert hát mi történt a bezárt csarnok immár örökké vérszennyes néma falai között. Senki nem tudja, csak aki bent volt. És azok közül egyedül te vagy életben. Mi az igaság:
Tíz év után hazatér Ithaka királya, és méltó bosszút állt az asszonyát zaklató, házát meggyalázó, vagyonát szétherdáló kérőkön. Vagy …

ODÜSSZEUSZ Vagy?

PALLASZ Vagy a kérők egymást irtották ki részeg mámorukban, kótyagosan és értelmetlenül. Mialatt a hazatért Odüsszeusz, a király, semmit nem tett házáért és asszonyáért. Fal mellett lapult, rongyokkal rejtette gyengeségét, kivárt és semmit nem cselekedett. Eljátszotta az utolsó esélyt, hogy elfoglalja méltó helyét a trónon és hitvese mellett, vagy legalább hősként haljon meg. Osztályrésze megvetés és szánalom ezentúl, s nem lesz helye a saját asztalánál.

ODÜSSZEUSZ Hát, ez most, ezt így hirtelen, sok nekem ez, istennő.

PALLASZ Döntened kell. Most. Hideg szelek fúnak az Olümposz felől. Hatalmam véges. Mondd, hogyan tálaljam atyámnak, a hatalmas Zeusznak és a többi isteneknek ezt a ritka ocsmány vérfürdőt.

ODÜSSZEUSZ Hogyan? Hát... haza… igen, hosszú bolyongás után hazatértem. És házamat, háznépemet, hű hitvesemet olyan gyalázatban találtam, ami… ami bosszúért kiáltott. … Igen, Ithaka királya én vagyok. Én Odüsszeusz, a Haragvó, aki bosszút állt minden sérelemért, fosztogatásért és szenvedésért, amit a családjának okoztak a kérők. Vállalom.

PALLASZ Tehát ez az igaság. Büntetés lesz ebből, súlyos büntetés, Odüsszeusz.

ODÜSSZEUSZ Vállalom.

zene

17.

ISTENEK, KÓRUS Istenek istene, Zeusz Kronidész, pillantását a földre veti, szempillája ha rezdül, omlanak össze hegyek, pusztulnak szigetek, elnyel a tenger városokat, istenek istene, Kronidész, szegheti kedvét porszem?

ZEUSZ Eltévelyedett ember, felszítottad már haragom! Csapnivaló a vezér, akinek szemére hályogot vet a bosszú, és irgalmas emberi voltát elfeledi. A holtak lelke az égbe kiállt, és bosszút követelnek az élők!

PALLASZ Lám, ha szorosra fogjuk, az ember megszabadulni igyekszik, mint hálóban az állat, csapkod szertelenül, és önmagán ejt sebeket. Ám ha elengedjük a kezét, mérték, méltóság odavész, köd száll a szemére, indulatában pusztít és letarolja jövőjét. Ami nékünk csak játék, csíny, a harc, a kaland, becsület, asszonyi hűség, néki a végzet, érte életet áldoz és vérét is ontani képes.

Ím, itt az ember, kinek neve Haragvó, és aki nem volt gyarlóbb bármelyikünknél, mégis rajta ülünk törvényt, őt sújtja majd az ítélet.

ODÜSSZEUSZ Szólhatok én is? Trónom, házam és koronám, gyermekem anyja mind az enyém! Alkudtam volna talán rájuk, mint hitvány borra, kölesre?

ZEUSZ De halott ne maradhasson temetetlen, és teljes súlyával méressék meg a bűn is! Ez a törvény!

ODÜSSZEUSZ Ugyan! Nincs törvény, se igazság! Engem vétkeimért sújtasz, míg ők hajladozó dús veteményem álnokul learatták. Mégis az én fejemre hull így vissza a bosszú, s lehet bármi jogos, új bűnbe taszít! Ki mérheti tetteimet, hol a mérleg? Mit tud az isten az emberi bánat Tartaroszáról? Az öröktől fogva való, akit nem tart láncon a szárnyas idő, aki nem hal meg soha-sem, hogyan érthetné meg az emberi percet, amelyben önmagam lehetek?

ZEUSZ Odüsszeusz, vésd a szívedbe szavam: ne vádold a te istenedet, hogy tőle jön mind a csapás! Ostoba vétkeidért bűnhődsz:

a halandók önmaguk írják sorsukba
önnön végzetüket.

KÓRUS Fogd hát hű társad, a megmaradottat, az utolsót,
s vidd a remény isteni szikráját hideg északi tájra, amígnem
magszóró szerszámnak nézi a nép kopott eveződet.

ZEUSZ Tíz év száműzetés vár rád, távol a szeretett-gyűlölt tengertől meg a háztól, melynek romlását te okoztad.

PALLASZ Legfőbb kincsed, a drága idő maradékából fizeted meg az elveszett lelkek adóját.
Így lesz sorsod a bírád, ember,
Istenek téged meg nem ítélnek már ezután.

távoli mennydörgés

hosszabb zene

18.

szélfúvás

ODÜSSZEUSZ Fázom, Kallidiké, fázom.

KALLIDIKÉ Rajtad van minden medvebőr, meg farkasbőr, meg a barbároktól vett takaró. Ott ülsz a tűz mellett. Nem fázhatsz.

ODÜSSZEUSZ Talán belül fázom, királynőm. Talán láz emészt.

KALLIDIKÉ Kirkére gondolsz, mi? Kirkére. Meg a másikra, a Kalüpszóra, mi? Őrá is? Meg a szirének? Azt hiszed, mi itt a hegyek között barbárok vagyunk? Ide a madár se jár? Ide nem jönnek hírek? Theszprótia a a világ vége?

ODÜSSZEUSZ Mit akarsz ezekkel a régi dolgokkal? Engem akarsz gyötörni, vagy mindkettőnket?

KALLIDIKÉ Szóval neked én gyötrődés vagyok. Pénelopé előkelőbb volt? Egy feleség, akit futóversenyen nyertél? Nálunk a versenyeken kupát, bort, gödölyét lehet nyerni, nem aszszonyt. Akkor ki a barbár?

ODÜSSZEUSZ Királynőm, tudod, hogy nem magamtól jöttem északra a hideg hegyek közé. Bennem tengerész vér folyik. Ez az istenek büntetése volt. De Theszprótia gyönyörű ország, és te, királynőm, magadhoz emeltél. Trónusodhoz vettél. Hadvezérré tettél.

KALLIDIKÉ De te unatkoztál …

ODÜSSZEUSZ Szerelem volt, az első látásra.

KALLIDIKÉ Pedig itt se pálmafa, se fűszoknya! Hazudsz, Odüsszeusz.

ODÜSSZEUSZ Valaha nagy hazug voltam, valóságos mesemondó, szinte költő. Nincs még egy takaró?

KALLIDIKÉ Harcos vagy, jól van, csináltam neked háborút. Megtettelek hadvezérnek. Igen. Vezetted seregem a brügoszok ellen. Micsoda csürhe, de te még ellenük is tudtál volna veszteni. Ha az istenek nem kötnek békét helyettünk, ma Theszprótiának nyoma sincs, hadvezérem! „Leleményes Odüsszeusz"!

ODÜSSZEUSZ Tengeri csatákban voltam inkább járatos. De itt a hegyek között…? Szirtek, szurdokok, gonosz erdei lények.

KALLIDIKÉ Amióta ismerlek, fázol. Még nyáron is. *érzéki* Nem voltam elég érzéki neked?

ODÜSSZEUSZ Deho …

KALLIDIKÉ Durva a bőröm?

ODÜSSZEUSZ Selymes a bőröd, mint a legfinomabb kelme.

KALLIDIKÉ Rút vagyok?

ODÜSSZEUSZ Az istenekre: sudár vagy mint az északi fenyő, és ragyogsz, mint felkelő nap a hegyek havas ormán!

KALLIDIKÉ Hogy apja nagy harcos, a trójai háború hőse…

KALLIDIKÉ Húsz éve volt az, és a világ másik felén! Már magában Trójában is elfelejtették! Nem mondhatom a gyereknek, hogy büntetésből kerültél ide. Hogy oly messzire kellett jönnöd a tengertől, ahol a parasztok már nem ismernek fel egy evezőt.

ODÜSSZEUSZ Igaz, így volt. Igen, hogy nevettek: „Minek hordod válladon azt a magszóró lapátot, idegen?"Akkor tudtam, hogy megérkeztem száműzetésem színhelyére, és leborultam hálát adni …

KALLIDIKÉ De a fiunk, Polipoitész, rád hasonlít. Esküdj, Odüsszeusz. Színleltél, amikor szerettél?

ODÜSSZEUSZ Fiunk, Polipoitész szerelemben fogant gyermek, Kallidiké, és nagy király lesz egykor.

szünet

KALLIDIKÉ Már összecsomagoltam, Odüsszeusz.

ODÜSSZEUSZ Jeges szél fú, nem készülök kimenni.

KALLIDIKÉ Az evezőlapát is ott van, még hasznát veheted.

ODÜSSZEUSZ Szúette fa, tűzre vele.

KALLIDIKÉ Meg némi elemózsia, bor, meleg takaró, hasznát veszed, amíg a napfényes völgybe nem érsz.

ODÜSSZEUSZ Miről beszélsz, királynőm?

KALLIDIKÉ Lejárt a tíz év, Odüsszeusz, vége. Vége a száműzetésnek.

ODÜSSZEUSZ *elfullad: örül? megijedt?* Elküldesz magadtól?

KALLIDIKÉ Fiunknak majd azt mondom, háborúban estél el. Hogy hősként tiszteljen. Mindig ez volt a vágyad, nem?

zene

19.

tenger zúgás, sirályok sikoltoznak

ODÜSSZEUSZ Talpam alatt a tengerpart selymes homokja, idő barázdálta arcomat a sós szél simogatja, hát megértem végre ezt is. Nem akármi sziget ez: Ithaka csodás földje. Hazaérkeztem. Kegyetlenek és kegyesek voltak hozzám az istenek.
Emlékszem, ezen a helyen jelent meg nekem Pallasz Athéné pásztorfiúként. Most megint közeledik, de nem pásztor, hanem egy fegyveres ifjú képében.
Pallasz, istennő, rossz tréfa katonának öltöznöd!

TÉLEGONOSZ Félre az utamból, öreg!

ODÜSSZEUSZ Látom, hajóitok most kötnek ki, mit akartok szigetünkön?

TÉLEGONOSZ Megtudja időben, akit illet!

ODÜSSZEUSZ Hát az már biztos: nem istennő vagy, csak egy durva harcos, éppen az, aminek látszol. Annyit tudhatnál mégis, hogy balszerencsés fegyverben lépni békés idegen földre! Háborút jelent.

TÉLEGONOSZ *nevet* Eltaláltad. Azt. Na, félre utamból!

ODÜSSZEUSZ *magában* Hát ismétlődik minden? Nem számítanak a részletek, hogy akkor ki kit gyilkolt halálra, az én vállamat nyomta a bűn súlya, és nem méltatlanul. Én állítottam meg sors könyörtelen menetét. A hajót se a szél és vitorla viszi békés kikötőbe, hanem az ember! A szél csak összetöri zord szirteken, ha nincs, aki biztos kézzel kormányozza.

TÉLEGONOSZ Csecsemők és fogatlan öregek ellen nem harcolok, de ha nem kotródsz utamból, a tengerbe doblak.

ODÜSSZEUSZ *magában* Eljött az óra? Kicsit hamar. Hiába furdalt a lelkiismeret annyi éven át? Megint a bűn, és megint a büntetés mindenért, mi el sem követtem? Megint védenem kell földemet és családomat a betolakodók ellen?
De most az istenekre, másképp lesz, én döntöm el! Saját bőrömben!
hangos Szülőföldem ez, nem engedem! Hajózz békével tovább idegen, vagy kardommal állítalak meg!

TÉLEGONOSZ *szánja* Ne hadonássz azzal a rozsdás vassal, még megsebzed magad.

ODÜSSZEUSZ Gyáva kutyák ivadéka, állj ki, ha mersz!

TÉLEGONOSZ Nem támadok gyámoltalan bolond aggastyánokra! Vigyázz, mert dárdám hegyén rája gerinc halálos mérge!

ODÜSSZEUSZ Gyerünk, vívni, férfimód!

vasak csattogása

TÉLEGONOSZ Na na na, ne ne ne…

ODÜSSZEUSZ Gyerünk, gyerünk, ne hátrálj!

TÉLEGONOSZ Hohó, lapjával eltalált. Megvadult az öreg, és meglepően erős, vissza, vissza! Még a végén nevetséges leszek. Ebből elég!

heves kis csatazaj

ODÜSSZEUSZ Ááá, megszúrtál, de visszavágtam. Semmiség, gyerünk, gyerünk, tovább.

TÉLEGONOSZ Mondom, hogy mérgezett volt, perceid meg vannak számlálva, szánlak öreg. Vége!

ODÜSSZEUSZ Óoo, erőm valóban fogyni kezd, Látod ezt, Zeusz?
Ithakáért halok meg!

TÉLEGONOSZ Ithaka? Mit beszélsz? Én Korkürát támadom!

ODÜSSZEUSZ *haldoklik* Rossz tengerész! Néhány szigettel arrébb keresd!

TÉLEGONOSZ Emberek, láttátok, e tébolyult öreg karddal támadt reám, rozsdás vas is ejthet halálos sebet, én szóltam neki, de védekeznem kellett!

ODÜSSZEUSZ Ki vagy te, gyilkosom?

TÉLEGONOSZ Kirké és Odüsszeusz fia, nevem Télegonosz.

ODÜSSZEUSZ *haldoklik* Másik fiam? A jóslat mégis beteljesedett? De erre már nem fog emlékezni senki. Most minden véget ér vagy éppen most kezdődik el.

TÉLEGONOSZ Nem értem, miféle jóslat?
ODÜSSZEUSZ Rég elfelejtett jóslat, hogy fiam lesz gyilkosom. Tudtátok ezt is istenek, mi? Mennem kell. Pallasz Athéné elkísérsz?
PALLASZ Igen.
ODÜSSZEUSZ Pénelopé, itt vagy velem?
PÉNELOPÉ Igen.
ODÜSSZEUSZ Dajkám, te is!
EURÜKLEIA Én tartalak karomban, Haragvó, míg álomba szenderülsz.

Alkonyodik már, leszáll az este,
nyugszik a nyáj ésnyugszik a pásztor,
elnyugszol te is itt az ölemben,
ne félj, te ne félj az éjszakától.

Az álom csak álom, majd eljön a reggel,
volt, ami volt, ami volt, lepereg.
Sose nézd arcod csorba tükörben,
a múlt feneketlen, a bajt ne keresd.

Volt, ami volt, ami volt, tovaszáll,
mindig előre figyel, aki bátor.
Nap erejével virrad a holnap,
ne félj, te ne félj az éjszakától.